

1.2.1. CADRU NATURAL, ISTORIE ȘI LEGENDĂ

Comuna Sotanga este situată pe malul drept al râului Ialomita, la 7 km în partea de NV a orașului Târgoviște. Este străbătută de paraiele Vulcana și Valceaua. Suprafața comunei este 35,15 km pătrați. Localitățile vecine sunt: în N se învecinează cu Vulcana Pandlele, în NE cu Doicești, în E cu Săteni, în S cu Târgoviște și în V cu Gheboieni, în SV cu comuna Mănești, iar în NV cu Voinesti. Comuna Sotanga este așezată pe DJ 712 la 7 km de Târgoviște și 13 km de Pucioasa, având în componența ei două sate:

- Șotânga - reședința comunei situată pe cele două terase de pe malul drept al Ialomiței și o parte din teritoriul său fiind situat în Subcarpați având o altitudine medie de 425 m;
- Teiș - ocupă partea de sud a comunei fiind situat într-o zonă interfluvială între Ialomița și Ilfov, la limita nordică a Câmpiei Târgoviștei având o altitudine medie de 350 m.

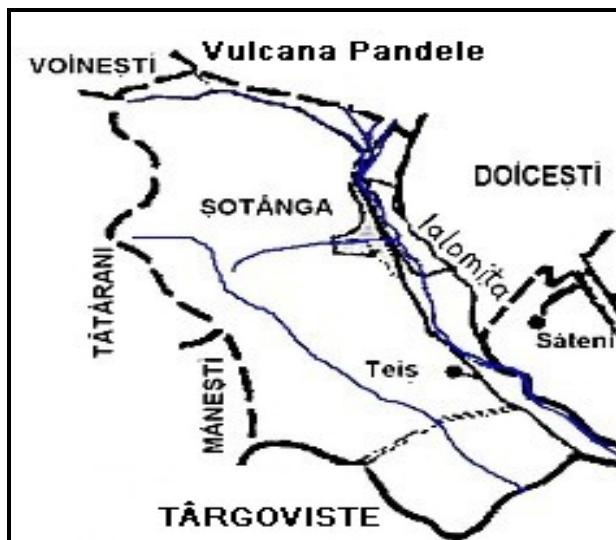

Fig. 1 2. Harta cu vecinătățile Comunei Șotânga

ȘOTÂNGA, sat de moșneni, este atestată documentar (după marele istoric Nicolae Iorga prin lucrarea sa “Istoria Bisericii Române”, ediția 1928, vol. I, pag. 67) din timpul domniei lui Dan al II-lea, în anul 1427. Domnitorii Țării Românești, începând cu secolul al XV-lea și până la jumătatea secolului al XVII-lea se îngrijeau de existența bisericii catolice din Târgoviște și satul Șotânga, ca unul din cele mai vechi sate din imediata apropiere a capitalei. În Șotânga, așa cum atesta Nicolae Iorga în studiul al său “Contribuțiuni la Istoria Munteniei”, locuiau șase familii catolice, care formau o așa zisa “comunitate catolică”. Tot Iorga spune în Istoria Bisericii Române la pagina 59, că satul Șotânga a fost dăruit de bună seamă, pe acest timp (înainte de 1500 d.Hr.) barăților târgovișteni care având obișnuita concesiune de slobozie de a strânge, adică locuitori noi, scutiți pe un timp de orice sarcini, așezară în mijlocul sătenilor vechi francii lor, de același neam unguresc ca și dâșșii.

În fapt, chiar bătrânii satului spun că au auzit de la bătrânii lor că Șotânga a avut

o biserică catolică și mai târziu, una ortodoxă. În anul 1648, așa cum reiese dintr-un raport data din acel an , trimis din Târgoviște la Vatican, episcopul catolic Petruș Deodaru spunea că biserica din Târgoviște avea casă parohială și proprietăți la Șotânga. Aici se refugiau călugării catolici care erau amenințați de persecuțiile turcilor. Se spune că numele satului ar fi după un oarecare locuitor mai bătrân și, care datorită unui defect la mers i se spunea Șotâncu.

Mai târziu Șotânga a fost împărțită în două moșii distincte – una în vatra satului luată de boierii Dobrogeni, iar alta de o ramură a familiei Goleescu, care a adus țigani pentru a lucra pământul, ai căror descendenți formează și astăzi cătunul distinct – Goleasca.

Izvoarele de apa din Șotânga alimentau pe timpul domniei lui Mihai Viteazul și Matei Basarab orașul Târgoviște prin tuburi de pământ ars care erau protejate de canale construite din cărămidă arsă. Localnicii se mai ocupau și cu arderea pietrei de var adusă din munte de apă Ialomița. După ce capitala a fost mutată de la Târgoviște la București, Șotânga a rămas pe seama arendașilor din rândul cărora s-a format noua boierime: Dobrogeanu, Zarea, Fatina, Slavu.

La sfârșitul secolului XIX, un mare proprietar, Costache Dobrogeanu, mergând la Paris duce cu el o bucată de cărbune de lemn – lignit, după care se asociază în vederea exploatării cărbunilor mai întâi cu o societate franceză condusă de un oarecare Bouvier, apoi cu altă societate tot franceză condusă de inginerul minier Detour. La început cărbunii erau scoși din mină cu săniile, iar apoi transportați cu căruțele până la Ghergani. Imediat după primul război mondial , minele au fost preluate de Mihail Bendic, minier specializat în minele din Dalmația, pe care le-a administrat până pe 11 iunie 1948 când au fost confiscate și naționalizate de către stat.

Datorita minelor de cărbuni, căraușia a devenit o altă ocupație a localnicilor care transportau acest combustibil cu carele trase de boi în scopul comercializării. Pe timpul ocupației germane din primul război mondial, în anul 1917, s-a construit calea ferată îngustă care lega gurile de mina cu gara Doicesti. Între anii 1740 – 1790, în Șotânga a luat ființă prima fabrică de sticlă din Țara Românească. Pe valea râului Ialomița care adună în apa lui toate pâraiele ce curg din munții Bucegi și care aducea piatra albă silicioasă folosită în cuptoarele de sticlă, s-a format această fabrică. În anul 1900, fabrica de sticlă s-a mutat la Azuga, existența ei fiind consemnata în “Istoria Republicii Populare Române”, apărută sub semnătura lui Mihai Roller (ediția 1956, pag. 254).

O cartografie a județului Dâmbovița, care se referă la perioada dintre anii 1806 și 1812, arată că în anul 1810, Șotânga cu cele două sate care alcătuiau comuna Șotânga și Teiș – număra 235 locuitori, dintre care 112 bărbați și 123 femei. Dintre aceștia două familii erau greci, șapte familii țigani și restul de români. În anul 1864 anul reformei agrare a lui Alexandru Ioan Cuza, prin documentul împrumutării locuitorilor, se arată că populația se împărțea (probabil după avere) în trei categorii: toporași – oamenii care lucrau la pădure; mijlocași – oameni care posedau 2 boi de muncă și frunțași – cu minim patru boi. Primii au primit la împrumut cîte un pogon și 16 prăjini de pământ, mijlocașii au primit cîte două pogoane și 16 prăjini, iar frunțașii cîte patru pogoane și 16 prăjini de teren arabil.

1.2.2. POPULAȚIE

Evoluția naturală și migratorie a populației din comuna Șotânga a fost influențată direct de dezvoltarea economică și socială a regiunii, fapt ce a determinat evoluția numărului

de locuitori, a unor indicatori demografici precum, natalitatea, mortalitatea, sporul natural, structura pe sexe, grupe de vârstă etc.

După 1989, când oamenii au început să-și redobândească proprietățile funciare, și odată cu apariția șomajului, procesul migratoriu a fost pozitiv pentru localitățile rurale deoarece mulți oameni și-au construit case la marginea orașului (în căutarea liniștii, a aerului curat, sau a unui spațiu mult mai mare de locuit sau de joacă pentru copii; argumentul pentru acest lucru îl reprezintă cartierele rezidențiale de la ieșire din orașul Târgoviște spre Șotânga).

Conform [recensământului efectuat în 2021](#), populația comunei Șotânga se ridică la 7.077 de locuitori, în scădere față de [recensământul anterior din 2011](#), când fuseseră înregistrați 7.143 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt [români](#) (95,56%), iar pentru 4,37% nu se cunoaște apartenența etnică. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt [ortodocși](#) (93,37%), iar pentru 4,71% nu se cunoaște apartenența confesională.